

Marie Sjøfteland Sandvei er artikkelens førsteforfatter. Foto Magne Torsteinsen

MIN FØRSTE PUBLIKASJON

Overvekt beskytter mot hjerneblødning

Norske forskere har identifisert risikofaktorer for subaraknoidalblødning. Overraskende fant de at overvekt er en beskyttende faktor.

Forskerne undersøkte sammenhenger mellom vanlige livsstilsfaktorer og risikoen for subaraknoidalblødning ved hjelp av data fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) (1). De identifiserte alle som hadde fått subaraknoidalblødning i årene etter deltakelse i HUNT 1 (n = 132), og undersøkte hva som skilte disse fra dem som ikke fikk sykdommen.

Hyppigheten av subaraknoidalblødning hos kvinner var nesten dobbelt så høy som hos menn. Sammenliknet med dem som aldri hadde røykt var risikoen for å utvikle subaraknoidalblødning over dobbelt så høy hos tidligere røykere og over fem ganger så høy hos dem som røykte på undersøkelsestidspunktet. Risikoen økte med stigende blodtrykk, både systolisk og diastolisk, mens overvekt (BMI 25–29,9 kg/m²) beskyttet mot subaraknoidalblødning, også etter justering for mulige konfunderende faktorer.

– Det er tidligere kjent at høyt blodtrykk og røyking samt det å være kvinne er assosiert med økt risiko for subaraknoidalblødning. Det er derimot ikke vist så tydelig at overvekt beskytter mot subaraknoidalblødning. Men det er vist at lavt serum-kolesterolnivå er assosiert med høyere risiko for

sykdommen, så dette kan være en mulig sammenheng. Det er dessverre ikke opplysninger om kolesterolnivå i HUNT 1, men dette skal vi se på senere i HUNT 2, sier Sandvei.

Artikkelen er skrevet av Marie Sjøfteland Sandvei, Pål Richard Romundstad, Tomm Brostrup Müller, Lars Vatten og Anne Vik. Hovedveileder Anne Vik er overlege ved Nevrokirurgisk avdeling, St. Olavs hospital, og førsteamanuensis ved Institutt for nevro-medisin, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Sandvei fullførte medisinstudiet i 2009 og arbeider nå med ph.d.-graden i samarbeid med denne gruppen.

Bjørn Mørkedal
bjorn.morkedal@gmail.com
Trondheim

Litteratur
1. Sandvei MS, Romundstad PR, Müller TB et al. Risk factors for aneurysmal subarachnoid hemorrhage in a prospective population study: the HUNT Study in Norway. *Stroke* 2009; 40: 1958–62.

Ordforklaringer

Subaraknoidalblødning kan oppstå spontant, hyppigst ved at det oppstår en brist i en utposning på en blodåre (aneurisme), eller etter traume. Hovedsymptomet er en plutselig og meget kraftig hodepine, som et «smell i hodet». Dette kan ofte inntre i forbindelse med fysisk anstrengelse eller andre forhold som øker blodtrykket.

Subaraknoidalblødning og risikofaktorer: Subaraknoidalblødning utgjør 1–7% av alle hjerneslag og er en alvorlig sykdom med høy sykkelighet og dødelighet. Årsaken er vanligvis brist av en utposning på en hjernearterie (aneurisme). Fordi sykdommen er såpass sjelden, har det vært vanskelig å identifisere risikofaktorer i prospektive studier. Dette er en stor studie internasjonalt på risikofaktorer for sykdommen. Det at den er befolkningsbasert og prospektiv, gjør at det er lite sannsynlig at funnene skyldes systematiske feil.

HUNT: Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag er Norges største samling av helseopplysninger om en befolkning. Data er fremskaffet gjennom tre befolkningsundersøkelser, HUNT 1 (1984–86), HUNT 2 (1995–97) og HUNT 3 (2006–08). Mer enn 90 000 personer har gitt samtykke til at anonymiserte helseopplysninger kan gjøres tilgjengelig for godkjente forskningsprosjekter, og 60 000 har avgitt blodprøver.

Artikkelen ble publisert i tidsskriftet *Stroke* (<http://stroke.ahajournals.org>), som er et av de høyest rangerte innen klinisk nevrologi

Tips oss

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

www.tidsskriftet.no/norskforskning